

המורה מירה

טלאים על גופה שנגזר לגזרים –
לגיטו נובל, הרחובות ניגרים.
בתים ילוו לפרידה הנואשת
ובאילמות-אבנים הגזירה אז נפגשת.

פוסע זקן, בתפילין נעטר,
עם עגל יפסע יהודי בן הכפר.
בציפורן אישה שם גוסס מטלטלת,
שני צרור עצים עגלה לו מובלת.

ומירה מורה עם כולם שם יחדיו,
תינוק על זרועה כעוגב של זהב.
תינוק על זרועה ושני בידיה,
סביבה ילוו, ילוו תלמידיה.

ובאים לרחוב היהודי – שער רם,
העץ עוד חמים כגופו של אדם.
ולסכר ודמה של זרמים לא-ישקוטו –
נפתח לרווחה ויבלע לתהומות הוא.

בלא לחם ואור על חרבות כל ישעט.
האור – עיפרון והספר הוא פת.
כינסה הילדים בדירה הנחרבת,
שם מירה מורה תלמדם שוב בצוות.

סיפור משלום-עליכם היא תקרא,
שוחקים הילדים, עיניהם זיו-אורה.
צמות הילדות היא תקלע בכחול-סרט,
קו"ף למ"ד ראשים – רכושה כך סופרת.

ומירה מורה, כחמה בשחקים,
לילדיה תחך מאז שתשכים.
באים וסופרה – אל ספור, אוי ווי לה,
הכרית הסכין כ"ף ראשים כאן בלילה.

עורה בכתמי דמדומים ז'ך-זגוגית,
אך היא לילדים לא תגל ותגיד.
בגבורה מתחדשה שפתותיה נושכת,
תשיח על לקרט ועוז היא מוסכת.

ליל סך אפרורית חצרות שבעיר,
ושער המורה על רקות האפיר.
במרתף תחפש את אמה סומת-עין

אתה חסרים ילדים עוד יו"ד-ז"ן.

ומירה מורה אותו יום שאתא
הדירה המיוממת בירק קישטה,
"גרשטיין* מורה בא – ישיר נא כל ילד,
מעל שערים נא תבלע המקהלת!"

כבר יבקע "האביב לא רחוק" ... אך ברחוב
גרזן ופגיון המסד כבר יקוב.
ממרתף בשיער יסחבו וידלוקו,
אך מקהלת גוברת: "האביב לא רחוק הוא!"

כבר סמ"ך נותרו, בלא אחות ובלא אם,
ומירה מורה אז הכל היא להם.
יום חג ממשמש. – אפרוחי – היא פותחת –
נכין הצגה חיש-מהר וביחד!

לחג לא נותרו אלא מ"ם. אך כל גוף
חולצה לו צחורה, פעמיו כבמעוף.
הבמה רעננה, בה גם גן וגם שמש,
דומה ובנחל קום טבול, יש בו ממש!

ובקוראם משל פרץ "שלוש מתנות"
מלמטה עורער הבניין סכנות.
תפסו הרוצחים! – ועם שעת-שחר נכלמת
רק מירה ושבעה נשארו מקו"ף-למ"ד.

וכך, עד גרזן ראש בקע לגזרים –
זו מירה כפרח, הילדים כדבורים.
כבר הפרח חיוור וקמלה הכותרת –
אך מחר בטללים עוד יפרח לתפארת!

אברהם סוצקבר (גטו וילנה, מאי 1943)

את השיר הקדיש סוצקבר למירה ברנשטיין, מנהלת האגף היסודי של הגימנסיה הריאלית, שהקדישה את כל חייה לבית הספר ולילדים.
היא מעולם לא נישאה ולא הקימה משפחה.

*יעקב גרשטיין, המורה למוסיקה, היה גם מנהל המקהלה לפני המלחמה ובגטו.